

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

2251
26.11.2015

Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România

Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80

Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.1725A/2015

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURA JURISDIȚIONALĂ
6505 / 26 NOV 2015
Nr...../.....

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
396 / 26.11.2015

Domnului
Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU
Președintele Senatului

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de Președintele României referitoare la neconstituționalitatea prevederilor Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.21/2015 pentru modificarea și completarea Legii nr.165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, precum și a art.3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 9 decembrie 2015, ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 16 decembrie 2015.

Vă asigurăm de deplina noastră considerație.

p. Președinte,

judecător Daniel Marius

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 1725 A / 2015

ROMÂNIA

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

REGISTRATURA JURISDICTIONALĂ

6502 25 NOV 2015

Nr. .... / .....

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

CP1/3282/25.11.2015

București, 25 noiembrie 2015

Domnului Augustin ZEGREAN

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

În temeiul dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, formulez următoarea

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

asupra

Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 21/2015 pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, precum și a art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România

Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 21/2015 pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, precum și a art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România vizează stabilirea unor măsuri necesare în vederea deblocării și accelerării procesului de restituire în natură sau prin echivalent a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România.

Prin conținutul normativ, legea menționată încalcă normele constituționale referitoare la principiul separației și echilibrului puterilor, prevăzut de art. 1 alin. (4) din Constituție, precum și pe cele ale art. 16 alin. (2), ale art. 21, ale art. 52 alin. (2) și ale art. 124 alin. (1) din Constituție.

1. Articolul unic punctul 2, respectiv articolul 17 alineatul 4¹, nou introdus, din legea dedusă controlului de constituționalitate încalcă prevederile art. 52 alin. (2) din Constituție

Astfel, potrivit articolul 17 alineatul 4¹, nou introdus, prin derogare de la prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004 președintele Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor nu este asimilat calității de conducător al autorității publice, în sensul acestei legi. Absența menționării exprese a persoanei sau persoanelor care reprezintă Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor, ar putea însă afecta exercitarea dreptului de a contesta în instanță deciziile emise de această autoritate publică, respectiv stabilirea cadrului procesual în care instanța va putea analiza actul administrativ contestat. În plus, dispoziția nou introdusă nu este corelată cu prevederile art. 17 și 18 din Legea nr. 165/2013, potrivit căroră Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor validează sau invalidează, în tot sau în parte, deciziile emise de entitățile investite de lege, care conțin propunerea de acordare de măsuri compensatorii și dispune emiterea deciziilor de compensare a imobilelor, iar aceste decizii sunt emise sub semnătura președintelui Comisiei. O asemenea derogare ar putea genera și interpretări diferite în practica judiciară cu privire la reprezentarea Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor, în calitatea sa de autoritate publică în sensul art. 2 alin. (1) lit. b) din Legea contenciosului administrativ și, implicit, cu privire la capacitatea acestei autorități de a sta în judecată. În consecință, considerăm că prin efectul acestei norme se creează posibilitatea afectării dreptului constituțional al persoanei vătămate de o autoritate publică de a obține recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim, anularea actului și repararea pagubei, garantat de art. 52 alin. (2) din Constituție.

2. Articolul unic punctul 4, respectiv art. VII, nou introdus din legea dedusă controlului de constituționalitate încalcă prevederile art. 1 alin. (4), ale art. 16 alin. (2), ale art. 21, ale art. 52 alin. (2) și ale art. 124 alin. (1) din Constituție.

Astfel, potrivit art. VII, nou introdus în legea supusă controlului de constituționalitate, se exonerează de la plata amenzilor civile stabilite în temeiul art. 24 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, președintele Comisiei Centrale pentru Stabilirea Despăgubirilor și, respectiv, președintele Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor. Prin conținutul său normativ, această nouă reglementare dispune nu numai pentru viitor, dar și cu privire la exonerarea de la plata amenzilor civile stabilite deja prin hotărâri judecătorești,

pronunțate de instanțele de contencios administrativ. În acest sens, se încalcă principiul separației și echilibrului puterilor, consacrat de dispozițiile art. 1 alin. (4) din Constituție. Astfel, potrivit jurisprudenței constituționale a lipsi o hotărâre definitivă de caracterul ei executoriu reprezintă o încălcare a ordinii juridice a statului de drept și afectează buna funcționare a justiției.

Prevederile art. 124 alin. (1) din Constituție consacră principiul legalității actului de justiție, ce trebuie corelate și cu cele ale art. 16 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora nimeni nu este mai presus de lege. Actul de justiție izvorăște din normele legale, iar forța lui executorie derivă tot din lege. Hotărârea judecătorească reprezintă un act de aplicare a legii pentru soluționarea unui conflict de drepturi sau interese, constituind un mijloc eficient de restabilire a ordinii de drept democratice și de eficientizare a normelor de drept substanțial. Hotărârea judecătorească fiind înzestrată cu autoritate de lucru judecat, răspunde nevoii de securitate juridică, părțile având obligația să se supună efectelor obligatorii ale actului jurisdicțional, fără posibilitatea de a mai pune în discuție ceea ce s-a tranșat deja pe calea judecătii. Pe de altă parte, un efect intrinsec al hotărârii judecătorești îl constituie forța executorie a acesteia, care trebuie respectată și executată atât de către cetățeni, cât și de autoritățile publice. (Decizia Curții Constituționale nr. 972/2012, Decizia Curții Constituționale nr. 460/2013 și Decizia Curții Constituționale nr. 686/2014).

În plus, trebuie avut în vedere că pentru asigurarea executării cu celeritate a hotărârilor judecătorești pronunțate în contencios administrativ legiuitorul a instituit reguli speciale, derogatorii de la dreptul comun. Or, norma nou introdusă la art. VII din legea transmisă la promulgare diminuează forța hotărârilor judecătorești pronunțate în contencios administrativ și creează discriminare între subiecții de drept obligați să pună în executare o hotărâre judecătorească pronunțată în aceeași materie, îndepărtându-se de la scopul asigurării protecției constituționale a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică.

Totodată, prin dispozițiile art. VII din legea transmisă la promulgare se încalcă și principiului fundamental al accesului liber la justiție consacrat de art. 21 din Constituție. Mai mult, potrivit art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului, dreptul la un tribunal include și dreptul la executarea unei hotărâri judecătorești definitive pronunțate de orice jurisdicție competentă, făcând parte integrantă din noțiunea de proces. Acest principiu are o importanță deosebită în contextul unui contencios administrativ a cărui soluționare este determinantă cu privire la existența sau inexistența unui drept civil al justițiabilului. Protecția efectivă a justițiabilului și restabilirea legalității implică obligația pentru administrație să execute hotărârea jurisdicției sesizate. Dacă administrația, ca element al statului de drept ar omite sau ar întârzia să execute o hotărâre judecătorească, garanțiile

art. 6 mai sus menționat, de care a beneficiat un justițiabil în faza judiciară a procedurii, ar deveni inutile. Or, dacă administrația este exonerată de la aducerea la îndeplinire a unei hotărâri judecătorești, prin neplata amenzilor civile stabilite în sarcina conducătorului unei autorități publice, accesul la justiție ar deveni teoretic și iluzoriu. Totodată, imposibilitatea de executare a hotărârii judecătorești, ca urmare a exonerării de răspundere a conducătorului autorității publice, ar presupune lipsirea persoanei vătămate de o autoritate publică de garanțiile oferite de art. 52 din Constituție, respectiv dreptul la repararea pagubei.

În considerarea argumentelor expuse, vă solicit să admiteți sesizarea de neconstituționalitate și să constatați că Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 21/2015 pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, precum și a art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România încalcă prevederile art. 1 alin. (4), ale art. 16 alin. (2), ale art. 21, ale art. 52 alin. (2) și ale art. 124 alin. (1) din Constituție.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

KLAUS-WERNER IOHANNES